

ΣΑΡΩΤΙΚΕΣ ΑΝΑΤΡΟΠΕΣ ΣΤΑ ΣΚΟΠΙΑ

Σαρωτική πολιτική ανατροπή ολοκληρώθηκε στο Κράτος των Σκοπίων κατά τον δεύτερο γύρο των δημοτικών εκλογών την περασμένη Κυριακή 29 Οκτωβρίου 2017.

Το ΒΜΡΟ-DPMNE, που κυβέρνησε την χώρα τα δέκα προηγούμενα χρόνια υπό τον Νικόλα Γκρούεφσκι, υπέστη πανωλεθρία. Σε σύνολο 81 Δήμων επεκράτησε μόνον σε 5 Δήμους και έχασε 51 από τους 56 που κατείχε έως τις 15 Οκτωβρίου. Το κόμμα SDSM του σημερινού Πρωθυπουργού Ζόραν Ζάεφ, που κυβερνά από την Άνοιξη σε συνασπισμό με τα κόμματα των Αλβανών, κέρδισε 57 Δήμους ενώ έως τις εκλογές ήλεγχε μόνον 4! Τα τέσσερα αλβανικά κόμματα επεκράτησαν σε 14 Δήμους με κυρίαρχο το συγκυβερνών DUI του Αλή Αχμέτι που κέρδισε τους 10. Σε 3 Δήμους εξελέγησαν ανεξάρτητοι. Και στον Δήμο Τσένταρ Ζούπα σάρωσε από τον πρώτο γύρο με 70,48% το Δημοκρατικό Κόμμα των Τούρκων.

Οι δημοτικές εκλογές εφέτος ήσαν εξαιρετικά κρίσιμες για πέντε λόγους:

1^ο Στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές, σε σύνολο 120 εδρών, το ΒΜΡΟ-DPMNE κατέλαβε 51 έδρες και το SDSM 49 το οποίο κατόρθωσε, όμως, να σχηματίσει κυβέρνηση σε συνασπισμό με τους Αλβανούς.

2^ο Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Γκιόργκε Ιβανώφ αρνήθηκε επίμονα επί μήνες να δώσει την εντολή στον Ζάεφ παρ' ότι ο συνασπισμός του διέθετε την δεδηλωμένη πλειοψηφία στην Βουλή, η Ευρωπαϊκή Ένωση τον πίεζε ασφυκτικά και η άρνησή του παρεβίαζε ανοικτά το Σύνταγμα της χώρας. Τελικά υπέκυψε στους Αμερικανούς. Αρνούμενος την ανάθεση της εντολής ο Πρόεδρος διεκήρυσσε ότι δεν θα επιτρέψει «την διάλυση της χώρας και την φαλκίδευση της εθνικής μακεδονικής ταυτότητας».

3^ο Το SDSM είχε συμφωνήσει ήδη προεκλογικά με τους Αλβανούς να ανακηρύξει δεύτερη επίσημη γλώσσα του Κράτους, να τους παραχωρήσει αυτονομία έως τα όρια της Ομοσπονδίας κ.α. Μόλις ανήλθε στην εξουσία εξέλεξε τον πρώτο Αλβανό Πρόεδρο της Βουλής και επέβαλε την αλβανική ως δεύτερη επίσημη γλώσσα του Κράτους. Παράλληλα τον Ιούλιο υπέγραψε με την Βουλγαρία Σύμφωνο Καλής Γειτονίας και Συνεργασίας το οποίο διακηρύσσει ότι δεν υπάρχει «μακεδονική μειονότητα» στη Βουλγαρία, αναγνωρίζει ότι είναι κοινοί οι ήρωες των δύο χωρών οι οποίες έχουν κοινές εθνικές επετείους που θα εορτάζουν από κοινού. Σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις η συντριπτική πλειοψηφία των Σλαβομακεδόνων καταδίκασε όλες αυτές τις κυβερνητικές ενέργειες αλλά στις δημοτικές εκλογές ψήφισε την κυβέρνηση που επί μήνες ο Γκρούεφσκι και το ΒΜΡΟ-DPMNE κατήγγειλε για εθνική προδοσία.

4^ο Ήταν εξ αρχής γνωστόν ότι σαρωτική νίκη του κυβερνητικού συνασπισμού στις δημοτικές εκλογές επιταχύνει την παραπομπή του Γκρούεφσκι και του στενού συνεργάτη του Μπουκόφσκι στην Δικαιοσύνη η οποία έχει ασκήσει ήδη δίωξη εναντίον τους για τις παρακολουθήσεις χιλιάδων τηλεφώνων, σκάνδαλα, διώξεις αντιπάλων και επιβολή ολοκληρωτικού καθεστώτος. Γι' αυτό αμέσως ο Γκρούεφσκι δήλωσε ότι δεν αναγνωρίζει το εκλογικό αποτέλεσμα της Κυριακής.

5^ο Ο Πρωθυπουργός Ζάεφ, μόλις ανήλθε στην εξουσία, προχώρησε τα Μέτρα Οικοδομήσεως Εμπιστοσύνης με την Ελλάδα και κατήγγειλε τον Γκρούεφσκι ότι πλην των άλλων επέβαλε τον λεγόμενο εξαρχαισμό βάσει του οποίου οι Σλάβοι των Σκοπίων είναι απόγονοι των αρχαίων (Ελλήνων) Μακεδόνων, ανήγειρε τον θεόρατο ανδριάντα του Μεγάλου Αλεξάνδρου στην πρωτεύουσα και το αεροδρόμιό της ονόμασε «Μέγας Αλέξανδρος». Δήλωσε ότι θα μετονομάσει το αεροδρόμιο και θα κατεδάφιζε τους τερατώδεις ανδριάντες αν μπορούσε να καλύψει την μεγάλη δαπάνη.

Ο Γκρούεφσκι τον κατήγγειλε ότι «πούλησε την Μακεδονία στην Ελλάδα».

Όλα τα παραπάνω γεγονότα αποδεικνύουν ότι καταρρέουν ή τουλάχιστον αναθεωρούνται άρδην τα βασικά στοιχεία στα οποία έως τώρα στηρίχθηκε επιθετικά κατά της Ελλάδος το κρατικό ιδεολόγημα του «Μακεδονισμού». Την ταφόπλακα έθεσε με το μεγαλύτερο επιστημονικό κύρος ο Πρόεδρος της «Μακεδονικής Ακαδημίας Επιστημών και Τεχνών» Τάκι Φίτι, ο οποίος είχε διατελέσει υπουργός Εθνικής Οικονομίας στην πρώτη κυβέρνηση της χώρας αμέσως μετά την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας της με Πρωθυπουργό τον Μπράνκο Τσερβενκόφσκι και Πρόεδρο της Δημοκρατίας τον Κίρο Γκλιγκόρωφ. Τότε ο Πρόεδρος Γκλιγκόρωφ είχε δηλώσει: «Είμαστε Σλάβοι και δεν έχουμε καμιά σχέση με τους αρχαίους Μακεδόνες».

Η εφημερίδα Nova Makedonia στις 21 Οκτωβρίου φέτος δημοσίευσε ότι μιλώντας στον εορτασμό της πεντηκοστής επετείου της Ακαδημίας ο Πρόεδρος της Τάκι Φίτι «Με ιδιαίτερη περηφάνια στάθηκε στο γεγονός ότι οι ρίζες της μακεδονικής και σλαβικής πολιτισμικής και πνευματικής συνέχειας τοποθετούνται πολύ πίσω σε χρονικό βάθος αιώνων. Αναφέρθηκε στην αποστολή των Αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου, στα ιστορικά γεγονότα που επέτρεψαν στην Αχρίδα, με τη φημισμένη Λογοτεχνική Σχολή της, να αναδειχθεί ήδη από το δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα σε κέντρο της σλαβικής εκπαίδευσης και των διαφωτιστικών δραστηριοτήτων, οι οποίες στη συνέχεια μεταδόθηκαν σε όλες τις σλαβικές χώρες και άλλαξαν ριζικά τη δική μας μακεδονική συνεισφορά στο θησαυροφυλάκιο του ευρωπαϊκού πολιτισμού. Επιπλέον, η Αρχιεπισκοπή της Αχρίδας με τη χιλιετή της παρουσία συνέβαλε τα μέγιστα στην καλλιέργεια της παράδοσης του Αγίου Κλήμεντος και ολόκληρης της πνευματικής ζωής του μακεδονικού Λαού. Έτσι, ο σλαβικός πολιτισμός συνδέθηκε με άλλους πολιτισμούς που υπήρχαν εδώ και αιώνες σε αυτά τα εδάφη. Μπορούμε ελεύθερα να πούμε ότι ο σλαβισμός και η ορθόδοξη χριστιανοσύνη είναι τα δύο θεμέλια στα οποία στηρίζεται το μακεδονικό έθνος, η ταυτότητα και η γλώσσα του παρά τις οποίες δυσκολίες, την υποδούλωση, την κατοχή και όλους του προδότες σε όλες τις ιστορικές περιόδους».

Υπό τον τίτλο «Θα σβήσει το Αστέρι του Μεγάλου Αλεξάνδρου και του Φιλίππου;

Είναι η αρχή του τέλους για τον εξαρχαϊσμό στη χώρα;» η Nova Makedonia γράφει: «Ως εκ τούτου τίθεται το ερώτημα εάν ξεπροβάλλει το τέλος της εποχής του εξαρχαϊσμού στη Μακεδονία, εάν έχει τελειώσει η εποχή του μύθου του Φιλίππου και του Αλεξάνδρου του Μακεδόνα και της αρχαίας καταγωγής των Μακεδόνων. Μπορεί αυτό να είναι μια μικρή ένδειξη από το ανώτατο επιστημονικό ίδρυμα της χώρας που σηματοδοτεί την αρχή του τέλους της παλίνροιας και μια σοβαρή αλλαγή στη διαχείριση του ζητήματος της καταγωγής των Μακεδόνων, το οποίο επιβλήθηκε τα τελευταία χρόνια. Και επιπλέον έχει διχάσει το μακεδονικό λαό, ο οποίος έχει διαχωριστεί σε ιστορικές και σύγχρονες γραμμές».

Η διαδικασία του εξαρχαϊσμού ξεκίνησε από κάποιους ιστορικούς με την υποστήριξη μίας συγκεκριμένης ομάδας τηλεοπτικών και έντυπων μέσων, αλλά η μεγαλύτερη υποστήριξη προήλθε από το ΒΜΡΟ-DPMNE και την τότε κυβέρνηση του Νίκολα Γκρούεφσκι. Ο εξαρχαϊσμός έγινε σχεδόν άτυπη επίσημη κυβερνητική πολιτική, ειδικά μετά την αποτυχημένη Σύνοδο Κορυφής του ΝΑΤΟ στο Βουκουρέστι το 2008. Η κυβέρνηση Γκρούεφσκι οργάνωσε στην πόλη των Σκοπίων το σχέδιο «Σκόπια 2014», το οποίο επέβαλλε την αρχαία αρχιτεκτονική και για το οποίο δαπανήθηκαν τεράστια εθνικά ποσά. Σύμφωνα με ορισμένες εκτιμήσεις το σχέδιο κόστισε πολύ περισσότερο από τα 80 εκατομμύρια ευρώ τα οποία είχαν αρχικά προβλεφθεί. Στο πλαίσιο του σχεδίου αυτού εκτός από μπαρόκ κτήρια ανεγέρθηκαν μνημεία του Αλέξανδρου του Μακεδόνα, του Φιλίππου και της Ολυμπιάδας. Τέτοια μνημεία ανεγέρθηκαν και σε άλλες πόλεις και ονόματα

προσωπικοτήτων που συνδέονται με εκείνη την περίοδο δόθηκαν σε έναν αριθμό δρόμων, πλατειών, ιδρυμάτων και δημόσιων κτιρίων, γηπέδων και γκαράζ. Εκδόθηκαν επίσης αρκετά βιβλία που τόνιζαν την αρχαία καταγωγή των Μακεδόνων. Η ανακοίνωση του Τάκι Φίτι μπορεί να θεωρηθεί ως συλλογική προσπάθεια που καταρτίστηκε (ή έχει εγκριθεί) από πολλούς ακαδημαϊκούς.

Είναι προφανές ότι πολύ νερό τρέχει στα Σκόπια κάτω από τις γέφυρες του Βαρδάρη και χύνεται στον Θερμαϊκό στην πρωτεύουσα της Ελληνικής Μακεδονίας. Δυο μέρες μετά την καταλυτική παρέμβαση του Προέδρου της Ακαδημίας ο Πρωθυπουργός Ζόραν Ζάεφ τόνισε: «Συνεργαζόμαστε με την Ελλάδα». Και στις 26 Οκτωβρίου, επέτειο απελευθέρωσης της Θεσσαλονίκης, ο Έλληνας υπουργός Εξωτερικών καθηγητής Νίκος Κοτζιάς παρεχώρησε εκτενή συνέντευξη στον τηλεοπτικό σταθμό TV Kanal 5 των Σκοπίων όπου είπε ότι απαιτείται συμβιβασμός για μια λύση στο ζήτημα του ονόματος και εξήγησε ότι ο συμβιβασμός ισχύει για όλα. «Αυτό είναι το όνομα, η χρήση του ονόματος, τα παράγωγά του, η σχέση που υπάρχει με το όνομα και τα ακρωνύμια. Αυτά είναι τέσσερα θέματα. Κατά τη διάρκεια των συνομιλιών θα συναντήσουμε και άλλα θέματα, όπως για παράδειγμα, τις λέξεις στις οποίες αναφέρεται και η χώρα σας, που είναι ένα καυτό θέμα, δηλαδή, η ταυτότητα και η γλώσσα. Αλλά υπάρχουν και άλλα ζητήματα, τα οποία δεν είναι πολύ σοβαρά αλλά είναι περίπλοκα. Για παράδειγμα, εμπορικά ονόματα. Τι κάνουμε μαζί τους;». Όσον αφορά την πρόοδο των συνομιλιών ο κ. Ν. Κοτζιάς τόνισε ότι το ζήτημα θα πρέπει να επιλυθεί το πρώτο εξάμηνο του 2018, ειδάλλως θα προκύψουν μεγάλες δυσκολίες. «Εάν επιλυθεί, χρειάζονται 3-4 μήνες οι γραφειοκρατικές διαδικασίες στον ΟΗΕ, πράγμα που σημαίνει ότι θα φθάσουμε στα τέλη του 2018». Θύμισε ότι το 2019 είναι έτος εκλογών και στις δύο χώρες και είναι δύσκολο να ανοίξει κανείς το συγκεκριμένο ζήτημα. Τέλος, δήλωσε ότι η νέα κυβέρνηση Ζάεφ έχει μεγαλύτερη διάθεση για συμβιβασμό και συναίνεση.

Ν.Ι. Μέρτζος